

Kotibileisiin kehitetystä roolihaamosta tulikin työ – esikuvakin ihastui kaksoissiskostaan

TAKAHUONEESSA KEIKKAANSA valmistautuva Kata Koskinen, tai siis oikeastaan tässä vaiheessa Iltana ja Aira S. Amulin on kirjoittanut illan rungon paperille, mutta iso osa jutuista irtoaa improvisoimalla.

Esikuvansa mukaan myös minun Airani tsemppaa rohkeuteen ja tähän hetkeen. Mehän olemme Suomessa maailmanmestareita vähättelemään itseämme ja omia taitojamme.

LATERNASSA YLEISÖÄ oli satakunta henkeä. Yleisömäärä on yleensä ollut kumpaankin suuntaan. Palvelutalojen asukkailla esityksessä on tyypillisesti mukana kymmenestä parinkymmeneen ihmistä, ja taas isoimmissa tilaisuuksissa kuullijoita on voinut olla kolmisensataa. – Useimmiten tilaisuudet ovat pienempiä, eli työyhteisöjen tsemppauksia ja kevennyksiä, hän kertoo. Aira S. Amulin vieraillee myös yksityistilaisuuksissa, ja on hän vetänyt tyhjäpäiviä laivallakin.

Reilut kolme vuotta sitten asiaa ei tiennyt vielä kukaan. Et edes itse Aira Samulin. Nimittäin sitä, että hänellä saattuu olemaan Tampereella kankeampi kaksoissisko, Aira S. Amulin. Pirkanmaan Yrittäjä -lehti tapasi erehdyttävän paljon tamperelaista kouluttaja/valmentaja Kata Koskista muistuttavan Aira S. Amulinin kun hän oli valmistautumassa keikkaansa Laterna-ravintolassa Tampereen keskustassa toukokuussa.

Takahuoneessa toimittajaa oli vastassa hyväntuulinen S. Amulin. Ja koska ohjelma oli vähän myöhässä, oli meillä aikaa rupatella jo ennen keikkaa. Tällä kertaa yleisönä oli satakunta hoiva-alan ammattilaista ja opettajaa, jotka taas olivat Tampereella valtakunnallisen *Taitajat*-kisan tiimoilta.

– Tulemme koputtamaan, kun on aika, ovelta vielä huikataan.

Oiva esikuva

Aivan ensimmäistä kertaa roolihaamo näki päivänvalonsa tamperelaissyrittäjän kotona, ja syy oli hänen siellä järjestämänsä *Iltana Idolina* -teemaiset pirskeet. Tästä on nyt aikaa 3,5 vuotta. *Frida Kahlon* ja muiden kutsuvieraiden joukossa Kata oli päättänyt pukeutua *Aira Samuliniksi*. Hän kertoo, että haamo on syntynyt ensisijaisesti kunnianosoituksesta ikiennergistä, oikeaa Airaa kohtaan.

– Olen arvostanut häntä aina, ja toivon, että samassa iässä myös itse olisin yhtä energinen ja yhtä monessa mukana kuin hän, **Kata Koskinen** kertoo ja jatkaa, että myös Aira Samulinin ilmiselvästi koko kansaan uponneet arvotkin on helppo allekirjoittaa.

– Airahan puhuu paljon tärkeiden asioiden puolesta, kuten esimerkiksi mielenterveytyksen ja seniorikansalaisten asioita, ja myös Aira S. Amulin käy mielellään vierailuilla palvelutaloissa, hän kertoo.

Välittömästi vihreää valoa

Kata Koskinen saama palautte oli hyvää ja pisti heti miettimään, josko hahmoa olisi mahdollisuus käyttää joskus myös virallisemmin. Mutta ennen kuin hän uskalsi valjastaa hahmoa varsinaisesti kaupalliseen käyttöön, piti saada siunaus itse esikuvalta. Toiminnan naisena Kata Koskinen ei sitä kummemmin aikaillut, vaan tarttui puhelimeen. Voi hyvin kuvitella, että aivan samanlaista soittoa ei *Aira Samulin*kaan ollut tottunut ihan alituisen saamaan.

– Hän innostui heti asiasta, ja antoi välittömästi luvan hahmon käyttöön. Lisäksi tämä meidän kaksoissaryhteys keksittiin nimenomaan hänen kanssaan yhteistyönä, Koskinen kertoo. Puhelinkeskustelu oli hyvä alku, mutta sittemmin kaksikko on tavannut liveinäkin. Aira S. Amulin kävi tapaamassa Samulinia Airan tarinasalongsissa Helsingissä. Se tapaaminen on tuorempi, ja siitä on nyt valmiina video. Aivan oikeassa maailmassa Airalla ei kaksoissisko ole, mutta sisko kumminkin. Aira tosin kertoi olevansa iloinen, että nyt tämä kaksoissisko asuu fyysisesti lähempänä, sillä oikea sisko asuu Amerikan Yhdysvalloissa.

Se pikkaisen leveämpi sisarus

Se, että kaksoissisko tituleeraa itseään kankeammaksi kaksoiseksi, näkyy muun muassa lonkassa. Ulkoinen olemus eroaa muutenkin. Siinä missä Aira Samulin on siro ja sorja, kertoo kopio suoraan olevansa toisesta muotista.

– Toisaalta, minun mielestä minulla on vaan isommat rinnat, hän nauraa.

Yhdistäviä tekijöitä tunnetumman sisaren kanssa ovat nauru ja huumori, sekä erityisesti positiivinen asenne elämään. Se on kantava teema kummallakin, Koskinen tiivistää ja muistuttaa, että monesti se sanoma on hyvin pitkälti samaa, mitä hän on tottunut myös kouluttajana tekemään.

– Iloinen työviire sopii hirvittävän hyvin molempiin rooleihin, hän kertoo.

Hoitajataustasta vetoapua illan juttuihin

Aira S. Amulinin suosio on ollut niin hyvä, että tänä päivänä esiintymisiä tässä roolissa on jo likipitään joka viikko. Iltana, jolloin *Pirkanmaan Yrittäjä* -lehti kävi seuraamassa Katan esiintymistä, oli pitopaikkana Tampereen keskustassa sijaitseva ravintola *Laterna* ja yleisönä samaan aikaan Tampereella järjestettyjen *Taitajat 2018* -kilpailuissa mukana olleita opettajia ja hoitajia. Yhdistäviä tekijä oli ammattiyhdistys, sillä tilaisuuden oli pistänyt pystyyn ammattiliitto *Super*. Koskinen ounastelee olevansa vähän niin kuin omiensa parissa, sillä myös hänen ensimmäinen ammattinsa on sairaanhoitaja.

Keikkojen sisältö saattaa erota toisistaan hyvinkin paljon.

– Tänään siitä esimerkiksi on apua, että olen itse ollut hoitajana Tilkan keskusotilassairaalaissa, ja toki myös omilta opiskelujailtani saatan ottaa käyttöön juttuja, hän tuumaa, kun lavalle ilmestymiseen on aikaa muutama minuutti.

Vähättely riittää

Nyt järjestetyn tilaisuuden oli bookannut yrittäjän kalenteriin ohjelmatyö *Ohjelmaiset*. Ratkaisevana tekijänä valintaan tällä kertaa oli vaikuttanut humoristisen esityksen lisäksi se, että esiintyjällä on hoitajatausta. Vaikka sisällöstä keskusteltiin, tiedossa ennen keikkaa oli oikeastaan vain se, että yleisö koostuu sataprosenttisesti sote-puolen osajista. Sisältö tarkentuu aina tilaajan toivomusten mukaan, ja ohjeistus voi yleisönsuhteen olla paljon yksityiskohtaisempikin. Yleensä ne yleisimmät jutut kohdistuvat kuitenkin asenteeseen, huumoriin ja positiivisuuteen.

– Esikuvansa mukaan myös minun Airani tsemppaa rohkeuteen ja tähän hetkeen. Mehän olemme Suo-

FAKTA

Kuka: Kata Koskinen, kouluttaja, esiintyvä taiteilija

Miksi: Koulutukset ja tsemppaus hetket nostattavat motivaatiota ja yhteishenkeä sekä lisäävät hyvinvointia ja parantavat tulosta.

Kenelle: Kaikille, jotka haluavat saada tiiminsä loistamaan

messä maailmanmestareita vähättelemään itseämme ja omia taitojamme. Asenne ratkaisee, ja hyvinvointi lähtee aina itsestä. Kun uskomme itseemme, on kaikki helpompaa ja osataan nauttia tästä hetkestä, hän kuvailee.

– Se, mihin kiinnität huomion, lisääntyy, on toinen keskeinen yleisohje, joka korostuu lähes esityksestä toiseen. Onneksi voimme itse valita keskittymekö negatiivisiin vai positiivisiin asioihin.

Tykätty tsemppitikut

Airan varsinainen puheisuus on noin puolisen tuntia, mutta käytännössä poikkeuksetta sen jälkeen esitys jatkuu vielä niin, että hän jää jutustelemaan yleisön joukkoon pienemmissä porukoissa. Tässä vaiheessa esitystä oleellisessa roolissa on taikapussi, joka pitää sisällään niin sanottuja tsemppitikkua.

– Jokainen halukas nappaa sieltä oman tikunsa, ja sitten peilaamme sen sisältämää sanaa vähän omassa elämässä. Se on kovin pidetty vaihe ja saattaa usein kestoltaan olla varsinainen esitysosa tuplastikin pidempi, yrittäjä kertoo. Tämä vaihe saattaa kestää joskus yleensä koosta riippuen usein tunnin tai jopa sen yli.

Rooli antaa erivapauksia

Ehdottomasti parasta omassa työssä ovatkin juuri ihmiset sekä heidän kohtaamisensa.

– Siis vuorovaikutus. Niin ja tietysti se, että tässä saan myös vähän hullutella ja hassutella. Airan roolissa vain olla vieläkin rävkämpi ja suorapuheisempi kuin tavallisesti, hän kertoo. Senkin kouluttaja on huomannut, että roolihaamossa työyhteisön vaikeista asioista lähestymisen humorilla voi jopa olla helpommin vastaanotettavissa kuin perussuoritus. Yrittäjä on paitsi sairaanhoitaja myös tradenomi. Silti arvokkaimmat opit nykyiseen, pitkälti ihmisten väliseen kanssakäymiseen liittyvän työhön, hän on saanut varsinaisessa elämänsä koulussa.

Oma luonne auttaa

Kata Koskinen laskee, että tänä päivänä noin kolmannes hänen työkeikoistaan on näitä "airailuja". Keikkoja on ollut ympäri maata, joskin ne ovat keskittyneet sinne missä kansainvälinen ei eteläisempään Suomeen.

Mutta mistä sitten löytää oman tsemppin esityksiin? Aira S. Amulin kun ei voi keikalla näyttää, jos oma päivä ei ole ollut ihan se parhaista parhain.

– Se varmasti auttaa, että olen saanut perusiloisuuden jo luonnonlahjana. Lisäksi aidosti nautin siitä, että muut nauravat, hymyilevät ja löytävät positiivisia oivalluksia, hän tuumaa.

Jännittääkö?

Mutta jännittääkö esiintymisen nyt, kun takana on jo pitkälti toistasata keikkaa samassa hahmossa?

– Toki minua jännittää, mutta hyväällä tavalla. Itse uskon, että keikka menee jopa paremmin, jos vähän jännittää ennen sitä.

Ovella koputetaan; on aika lähteä duuniin. ●

Teksti ja kuvat: **VILLE KULMALA**